

Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji

BMP.0790.6.1.2026.MC

Pan
Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

odpowiadając na pismo¹ Pana Rzecznika z 16 lutego 2026 r. w sprawie *problemu używania wyrobów pirotechnicznych widowiskowych, potocznie nazywanych fajerwerkami*, uprzejmie przedstawiam następujące informacje, w zakresie właściwości Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, z uwzględnieniem stanowiska Komendy Głównej Policji.

Na wstępie należy zaznaczyć, że Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji dostrzega wagę problemu dotyczącego używania wyrobów pirotechnicznych w sposób zakłócający porządek publiczny. Dokonując analizy podnoszonego przez Pana Rzecznika zagadnienia warto wskazać, że zasady nabywania, przechowywania lub używania materiałów wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego, są przedmiotem regulacji ustawy z dnia 21 czerwca 2002 r. o *materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego*², która pozostaje w kompetencji Ministerstwa Rozwoju i Technologii (MRiT). Wspomniana ustawa określa klasyfikację wyrobów pirotechnicznych wprowadzanych do obrotu oraz wynikające z niej ograniczenia, jak również reguluje obowiązki podmiotów gospodarczych (producentów, importerów i dystrybutorów) związane z wprowadzaniem do obrotu lub udostępnianiem na rynku wyrobów pirotechnicznych. Ponadto ww. ustawa określa organy nadzoru rynku prowadzące kontrole i postępowania w sprawach wyrobów pirotechnicznych.

Należy zauważyć, że zgodnie z art. 7 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 13 czerwca 2019 r. o *wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym*³ nie jest wymagane uzyskanie koncesji na obrót wyrobami pirotechnicznymi, o których mowa w art. 62c ust. 1 pkt 1 lit. a-c, pkt 2 lit. a oraz pkt 3 lit. a, ustawy o *materiałach wybuchowych*, a mianowicie:

1) wyroby pirotechniczne widowiskowe:

- klasa F1: wyroby, które podczas działania charakteryzują się bardzo niskim stopniem zagrożenia życia i zdrowia ludzi oraz mienia i środowiska, a także nieistotnym poziomem hałasu, przeznaczone do użytku w budynkach oraz na zamkniętym obszarze na zewnątrz budynków (pkt 1 lit. a),
- klasa F2: wyroby, które podczas działania charakteryzują się niskim stopniem zagrożenia życia i zdrowia ludzi oraz mienia i środowiska,

¹ O sygn. V.7202.2.2025.DG.

² Dz.U. z 2022 r. poz. 2378, dalej również: ustawa o materiałach wybuchowych.

³ Dz.U. z 2023 r. poz. 1743.

- a także niskim poziomem hałasu, przeznaczone do użytku na zamkniętym obszarze na zewnątrz budynków (pkt 1 lit. b),*
- *klasa F3: wyroby, które podczas działania charakteryzują się średnim stopniem zagrożenia życia i zdrowia ludzi oraz mienia i środowiska, a także nieszkodliwym dla zdrowia ludzi poziomem hałasu, przeznaczone do użytku na dużych, otwartych przestrzeniach na zewnątrz budynków (pkt 1 lit. c);*
- 2) wyroby pirotechniczne przeznaczone do użytku teatralnego:
- *klasa T1: wyroby, które podczas działania charakteryzują się niskim stopniem zagrożenia życia i zdrowia ludzi oraz mienia i środowiska (pkt 2 lit. a);*
- 3) pozostałe wyroby pirotechniczne:
- *klasa P1: wyroby inne niż wyroby klas F1-F3 i T1, które podczas działania charakteryzują się niskim stopniem zagrożenia życia i zdrowia ludzi oraz mienia i środowiska (pkt 3 lit. a).*

Istotny jest fakt, że zgodnie z art. 65 ust. 2 ustawy o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym wskazane powyżej wyroby pirotechniczne mogą być sprzedawane wyłącznie osobom pełnoletnim, po okazaniu dokumentu stwierdzającego tożsamość.

Zgodnie z informacjami przekazanymi przez Komendę Główną Policji największe nasilenie wypadków związanych z nieprawidłowym użytkowaniem fajerwerków, petard i rac (w szczególności klasy F3), w tym zagrożeń dla środowiska oraz dobrostanu zwierząt, następuje każdego roku w noc sylwestrową. Wypadki te powodują bardzo negatywne skutki dla zdrowia ludzkiego, czego bezpośrednią konsekwencją są głównie poparzenia ciała, zranienia i uszkodzenia ciała, przede wszystkim kończyn górnych oraz obrażenia głowy (w tym oczu). Wypadki są przede wszystkim skutkiem braku zachowania podstawowej ostrożności – zazwyczaj wynikają z nieprzestrzegania przez użytkowników wyrobów pirotechnicznych wymagań bezpieczeństwa określonych w instrukcji obsługi tych wyrobów (wskazówki w tym zakresie, zgodnie z obowiązującymi przepisami, znajdują się na etykiecie każdego z tego typu wyrobów). Dochodzi również do zakłócania porządku publicznego, naruszania zasad współżycia społecznego, a także powodowania dyskomfortu okolicznych mieszkańców oraz zwierząt.

W tym kontekście należy wskazać, że dostępne narzędzia prawne pozwalają na ograniczenie niepożądanych konsekwencji związanych z użytkowaniem wyrobów pirotechnicznych. Na uwagę zasługuje możliwość wprowadzenia czasowych ograniczeń w zakresie używania fajerwerków i petard przez właściwych miejscowo wojewodów⁴ na podstawie art. 60 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie⁵. Uprawnienia w zakresie wprowadzania czasowych ograniczeń w używaniu przedmiotowych wyrobów⁶ przysługują również radzie gminy na podstawie art. 40-42 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym⁷. Natomiast, kto nie stosuje się do przepisów prawa

⁴ Np. rozporządzenie porządkowe nr 40 Wojewody Lubelskiego z dnia 19 grudnia 2025 r. w sprawie ograniczenia używania wyrobów pirotechnicznych na terenie województwa lubelskiego.

⁵ Dz.U. z 2025 r. poz. 428.

⁶ Np. uchwała nr XXII.167.2025 Rady Miejskiej w Złotowie z dnia 30 października 2025 r. w sprawie zakazu używania fajerwerków, petard i innych materiałów pirotechnicznych na terenie Gminy Miasto Złotów.

⁷ Dz.U. z 2025 r. poz. 1153, z późn. zm.

miejscowego w tym zakresie, popełnia wykroczenie z art. 54 ustawy z dnia 20 maja 1971 r. *Kodeks wykroczeń*⁸ (tzw. przepis blankietowy).

Należy zwrócić uwagę na szczególny charakter wskazanego powyżej art. 40 ust. 3 ustawy o *samorządzie gminnym*, który upoważnia radę gminy do stanowienia przepisów porządkowych. Przepisy te wydawane są w celu uregulowania pewnej sfery stosunków społecznych, którą nie zajął się ustawodawca, a której granice wyznacza jedynie przedmiot regulacji (ochrona życia, zdrowia, zapewnienie porządku, spokoju i bezpieczeństwa publicznego). Istotą powyższego jest zatem normowanie sytuacji lokalnych o charakterze szczególnym, nadzwyczajnym, co do których brak jest regulacji w przepisach ogólnopństwowych. Istotą upoważnienia do stanowienia aktów prawa miejscowego o charakterze porządkowym jest zatem stworzenie możliwości wypełniania ewentualnych luk w prawie, które mogą pojawić się na tle specyfiki lokalnej⁹. Z orzecznictwa wynika, że przepisy porządkowe nie mogą stanowić trwałego, niezmiennego elementu lokalnego porządku prawnego, wprowadzając do niego stałe zakazy bądź nakazy określonego zachowania.

Należy podkreślić, że z uwagi na konstrukcję wspomnianego powyżej przepisu prawa oraz *ratio legis* tego rozwiązania, a także mając na względzie, iż ustawa o *samorządzie gminnym* – jako ustawa ustrojowa – zawiera ogólne normy dotyczące funkcjonowania gmin, w tym w zakresie stanowienia przez nie przepisów porządkowych, nie jest zasadne wprowadzanie w przedmiotowym akcie prawnym szczegółowych rozwiązań związanych ze stosowaniem środków pirotechnicznych. Rozważania odnośnie do wprowadzania omawianego rodzaju zmian powinny być prowadzone na gruncie ustaw dziedzinowych obejmujących podniesioną przez Pana Rzecznika materię, która wiąże się nie tylko ze środkami pirotechnicznymi, ale również z obrotem tego typu materiałami. Zagadnienia te regulowane są chociażby na gruncie:

- ustawy o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym,
- ustawy o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego,
- Kodeksu wykroczeń.

Wskazane akty prawne pozostają odpowiednio w kompetencji Ministra Finansów i Gospodarki (MRiT) oraz Ministra Sprawiedliwości.

Niezależnie od powyższego, w przypadku braku uchwalenia przez władze gminy przepisów miejscowych, działania Policji zazwyczaj ukierunkowane są na ocenę, czy korzystanie z przedmiotowych wyrobów narusza przepisy określone w:

- art. 51 k.w. (zakłócanie spokoju, porządku publicznego lub spoczynku nocnego);
- art. 52 § 1 k.w. (udział w zgromadzeniu posiadając przy sobie wyroby pirotechniczne);
- art. 83 k.w. (nieostrożne obchodzenie się z materiałami wybuchowymi, łatwo zapalnymi lub substancjami promieniotwórczymi, wykraczanie przeciwko przepisom o wyrobie, sprzedaży, przechowywaniu, używaniu lub przewożeniu takich materiałów);

⁸ Dz.U. z 2025 r. poz. 734, z późn. zm., zwanej dalej również: k.w.

⁹ Chmielnicki Paweł (red.), Ustawa o samorządzie gminnym. Komentarz, Lex

- art. 107 k.w. (złośliwe niepokojenie);
- art. 145 k.w. (zaśmieszenie miejsca dostępnego dla publiczności).

Odnosząc się do poruszonej w wystąpieniu Pana Rzecznika kwestii wpływu użytkowania materiałów pirotechnicznych na dobrostan zwierząt należy podkreślić, że zwierzę zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. *o ochronie zwierząt*¹⁰, nie może być traktowane jak rzecz i należy się jemu poszanowanie, ochrona i opieka. Przepisy przywołanej ustawy odnoszą się m.in. do wskazania szeregu zachowań niezgodnych z prawem i podlegających ściganiu karnemu, a odnoszących się do traktowania zwierząt, w tym znęcania się nad zwierzętami. Ustawa wskazuje na przykłady zachowań zabronionych, w tym na zadawanie albo świadome dopuszczanie do zadawania bólu lub cierpień zwierzętom, a w szczególności umyślne zranienie lub okaleczenie zwierzęcia. Kary, zgodnie z art. 35 i 37 ustawy *o ochronie zwierząt*, jakie ustawodawca przewidział za powyżej wskazane zachowania uzależnione są od sposobu zachowania sprawcy i tego, czy dopuścić się popełnienia wykroczenia czy też przestępstwa. Ponadto *Kodeks wykroczeń* w art. 78 również penalizuje zachowanie polegające na drażnieniu lub płoszeniu zwierzęcia doprowadzając do tego, że staje się ono niebezpieczne.

Regulacje prawne dotyczące zasad i warunków obrotu wyrobami pirotechnicznymi obejmują także kwestię odpowiedzialności karnej za przestępstwa określone w:

- art. 133 ustawy *o materiałach wybuchowych* – wykonywanie działalności bez koncesji;
- art. 139 ustawy *o materiałach wybuchowych* – sprzedaż wyłączonych spod koncesjonowania wyrobów pirotechnicznych osobom niepełnoletnim;
- art. 164 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. *Kodeks karny*¹¹ – bezpośrednie niebezpieczeństwo;
- art. 171 *Kodeksu karnego* – niebezpieczne środki;
- art. 60¹ § 1 i 3 k.w. – działalność gospodarcza bez zgłoszenia.

Pragnę poinformować, że obecnie w Sejmie RP jest procedowany poselski projekt ustawy *o zmianie ustawy o ochronie zwierząt oraz ustawy o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego* (druk nr 729). Przedmiotowy projekt przewiduje wprowadzenie, m.in. zakazu używania wyrobów pirotechnicznych widowiskowych klasy F2 i F3, o których mowa w art. 62c ust. 1 pkt 1 lit. b i c ustawy *o materiałach wybuchowych przeznaczonych do użytku cywilnego* za wyjątkiem przedsiębiorców i jednostek naukowych, działających na podstawie przepisów cytowanej ustawy oraz podmiotów uprawnionych do używania wyrobów pirotechnicznych widowiskowych na mocy odrębnych przepisów prawa.

Projekt zakłada, że rada gminy będzie mogła określić, w drodze uchwały, dni – 31 grudnia oraz 1 stycznia, jako dni, w których zakaz nie obowiązuje (uchwała rady gminy podlega ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym). Projekt przewiduje penalizowanie naruszenia wskazanego zakazu jako wykroczenia zagrożonego karą aresztu albo grzywny.

Jednocześnie informuję, że Komenda Główna Policji nie dysponuje danymi statystycznymi na temat skali wykroczeń lub wypadków związanych z użyciem wyrobów pirotechnicznych, w tym danymi dotyczącymi obrażeń, jakie w następstwie tych wypadków wystąpiły w przypadku ludzi, a także zwierząt,

¹⁰ Dz.U. z 2023 r. poz. 1580, z późn. zm.

¹¹ Dz.U. z 2025 r. poz. 383, z późn. zm., zwanej dalej: *Kodeks karny* lub *k.k.*

jak również szkód w mieniu oraz środowisku. Niemniej, Krajowy System Informacyjny Policji (KSIP) pozwala na częściowe wyodrębnienie danych o przestępstwach popełnionych przy użyciu materiałów wybuchowych, które bezpośrednio są związane z analizowaną tematyką. Wynika z nich, że w latach 2023-2025 na terenie kraju odnotowano 26 przestępstw stwierdzonych, na podstawie:

- art. 60 ust. 2 ustawy z dnia 20 marca 2009 r. o *bezpieczeństwie imprez masowych*¹² – 4,
- art. 160 § 1 i 3 k.k. – 9,
- art. 163 § 1 pkt 3 k.k. – 5,
- art. 288 § 1 k.k. – 8,

dotyczących obrażeń u ludzi i uszkodzenia mienia, w których to czynach sprawcy posłużyli się jako „narzędziem przestępstwa” materiałem wybuchowym.

Ponadto, we wskazanym okresie zarejestrowano 4 przestępstwa stwierdzone z art. 35 ustawy o *ochronie zwierząt*, dotyczące wystąpienia obrażeń i innych szkodliwych skutków dla zdrowia i życia zwierząt domowych oraz dzikich, w których to czynach sprawcy posłużyli się jako „narzędziem przestępstwa” materiałem wybuchowym.¹³

Z poważaniem
z up. Czesław Mroczek
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

¹² Dz.U. z 2023 r. poz. 616.

¹³ Dane za lata 2023-2025 uzyskano z Systemu Analitycznego Krajowego Systemu Informacyjnego Policji wg jednostki rejestrującej. Wartości *modus operandi* nie są obligatoryjne przy rejestracji przestępstwa w Krajowym Systemie Informacyjnym Policji (KSIP), wobec czego liczba przestępstw stwierdzonych z uwzględnieniem jakiegokolwiek wartości *modus operandi* będzie pewną częścią stanu faktycznego poruszanego zagadnienia. Zasady gromadzenia danych umieszczone są w pliku "Uwagi i definicje" na stronie internetowej www.policja.pl w zakładce Statystyka, <http://statystyka.policja.pl>.